

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 9/10 september 2022

23ste zondag door het jaar¹

“Want waar er twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden.”

Vandaag gaat het over de kerk, over de gemeenschap van gelovigen. Het evangelie is een stukje uit de zogenaamde kerkrede, een van de vijf grote toespraken van Jezus, deze dus over de kerkgemeenschap.

Jezus vindt de kerk heel belangrijk. Niet omdat zij altijd zo geweldig is. Ook in de kerkgemeenschap kan het knetteren. U hoorde het. Hoe moeten we omgaan met de zonde in ons midden? Heel delicaat wil Jezus dat wij daarmee omgaan. Een broeder die gezondigd heeft moet je onder vier ogen terecht wijzen. Nagel hem niet aan de schandpaal, al of niet via het internet, maar praat met hem in het verborgene. Pas als het echt niet helpt kun je het hogerop zoeken, bij de hele gemeenschap. Wat een geduld zeg. Deed heel de wereld dat maar.

Maar goed, ook in de kerk gaat het af en toe mis.

Je kunt zelfs een hekel krijgen aan de kerk om alles wat misgaat en is misgegaan. Maar de kerk is tegelijk onmisbaar. Als je de aanwezigheid van de Heer zoekt heb je haar nodig.

“Want waar er twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden.”

De ideale kerk bestaat niet. In de loop der eeuwen zijn velen weggelopen en iets nieuws begonnen. Dat helpt niet echt, want ook zo'n nieuwe kerk bestaat uit mensen, die meestal heel goed zijn maar soms er helemaal naast zitten en ook weer ruzie maken. Blijf maar liever bij de wereldwijde kerk. Niet omdat zij zo perfect is. Maar u en ik zijn ook niet perfect en als wij ernaar streven steeds beter te worden zal ook de kerk verbeteren en steeds meer de ene, heilige, katholieke en apostolische kerk worden, zoals wij op zondag zo enthousiast zeggen of zingen in het Credo.

“Want waar er twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden.”

Vandaag vieren wij de 45-ste verjaardag van de priesterwijding van pastoor Vriend. Een man van de kerk.

Jan, je hebt haar in verschillende gedaanten meegemaakt. De tijd waarin deze basiliek zeer goed bemenst was en de jaren waarin de gemeenschap kleiner werd. Jezus is heel bescheiden: Hij is al bij ons als er twee of drie in zijn Naam verenigd zijn.

¹ Ezechiël 33, 7-9; psalm 95; Romeinenbrief 13, 8-10; Matteüs 18, 15-20

Met andere woorden: liever niet alleen. De kerk is noodzakelijk. Het is een sociaal lichaam, samengesteld uit heel verschillende ledematen.

Jij hebt al die verschillen in jouw lange priesterleven ontmoet en de spanningen die al die verschillen soms opleveren, gevoeld. Je bent een fijngevoelig mens, je registreert alles en denkt erover na en probeert ieder lid van het kerklichaam tegemoet te komen. Dat kan niet altijd lukken. Want wij zijn vrije mensen, soms zoeken mensen een andere weg of blijven een tijdje weg. Maar de priester moet op wacht blijven staan, hopen en bidden om terugkomst, verzoening, samen komen.

“Gij, mensenkind, als wachter heb Ik u aangesteld over het volk van Israël.” Zo noemt de profeet Ezechiël, een van de grootste geestelijke leiders van Gods volk, de taak van de priester, de herder: wachter te zijn. Priester zijn is iets heel moois en ook heel bijzonder. Jij, Jan, hebt het viereneenhalf decennium gedaan, je bent gebleven, op wacht blijven staan.

Deze week hoorde ik nog een prachtig verhaal van een parochiaan, die jou ooit in de nacht belde met het verzoek zijn moeder de ziekenzalving te komen geven. Hij zou jou komen halen met de auto. Hij vertelde mij: ‘midden in de nacht kwam ik aanrijden en daar stond hij, de broze gestalte in de stromende regen onder zijn paraplu, wachtend tot ik zou komen om hem naar mijn stervende moeder te voeren.’

“Gij, mensenkind, als wachter heb Ik u aangesteld over het volk van Israël.” Is er wel iets mooiers dat er iemand is die voor ons op wacht staat, de wacht houdt, die als het moet je hoofd en handen zalft, je doopt, in de echt verbindt, je moeder of vader of echtgenoot uitvaart, die een woord spreekt van waarheid en liefde?

“Broeders en zusters, zorgt dat gij niemand iets schuldig zijt. Uw enige schuld blijven de onderlinge liefde.”

Vandaag danken wij God voor de priester Jan Vriend, die bijna al zijn priesterjaren hier op wacht stond, als het moest in het holst van de nacht. Wij bidden vandaag, in Gods Naam verenigd, dat jou nog goede jaren gegeven mogen worden, hier in ons midden.

Wie zijn naaste bemint heeft de wet vervuld. Wij danken God dat je in al die jaren Gods wet hebt vervuld. En nogmaals, dat je dat nog lange tijd in ons midden mag doen, tot jouw geluk en tot ons heil. Van harte proficiat! Amen.